

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa
Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones
Occurrentes & Funebres**

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

VIII. Beatam dicit Virginem Juditha, & Johel, & Esther. Quia est illis nobilior.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](#)

g. Beatam dicit Virginem Juditha, & Johel, & Esther.

Quia est illis Nobilior.

Judith 15. Joachim summus Pontifex de Jerusalem venit in Bethuliam cum universis presbyteris suis ut videret Judith. *Hugo Card. in Eccl:* Debent ministri Ecclesiae interdum venire in honorem B. Virginis quæ per Judith figuratur, ut videant eam & virtutes ejus imitentur. Grande erat spectaculum Juditham videre caput Holofernem proferentem, & narrantem Judith 13. *Non permisit me Deus* auxilliam suam coinqumari, sed sine pollutione peccati revocavit me vobis, gaudentem in victoria sua, & in liberatione vestra. *Sergius Hieropolita orat in Nativ. B. V.* In hoc Nativitatibus Virgineæ festo spirituali buccinâ clangamus, etenim qua præsenti die ex Davidico semine nascitur, vitæ Mater est, Eva Revocatrix, per quam in Divinæ naturæ participationem translati sumus, atque à morte liberati. Eva revocatur in Maria, quia utraque sine originali culpa concepta, utraque Mater nostra, Jahel primò lac Sisaræ postea clavum obtulit. Jahel sonat *ascendentem seu damulum*. Virgo damulum expressit, cum abijt in montana cum festinatione ut visiteret Elisabetham. Sisara sonat, *videntem birundinem*, birundo facit nidum ex terra, sedet in luto, colligit lutum, luto os implet. Virgo cum talibus modo contrario agit quam Jahel, & clavum primò timoris Dei infigit, postea præbet laetis poculum, timoris scilicet filialis.

Querit *Rupertus lib. 1. in Judic. 7.* Cur Jahel vulneri quæsièrit locum. Respondebit. Quia peccati caput est feriendum, ne postquam irreplerit, difficultor pugna sit. Quod si jam irrepererit peccatum, quod si & ventrem delectationis, & caudam consensùs in animam depositum draco: caput Sisaræ feriendum est clavo Crucis Dominicæ: sic facit Virgo, recipit blandè peccatores & compungit timore Dei. Virgo in nuptijs Canensibus & jussit hydrias aquâ impleri & oravit ut in vinum converteretur. *Bern. serm. 1. de nupiis in Cana.* Servilem Dei timorem contulit cum aqua, filialem cum vino; vertitur verò aqua in vinum orate. Virgine. *Archangelus Junius in vita S. Philippi Ord. Servit.* Apparuit uni sanctorum suorum Virgo currui cum majestate insidens, sed currum leo & agnus trahebant. Sed rursus ad Juditham. *S. Bonav. Spec. 18.* Maria signata est per illam famosissimam dominis Judith de qua scriptum est, quod non erat qui de ea loqueretur verbum malum. Judith Holofernem vicit, Virgo Luciferum, Judithæ acclamant Assyrii propter formam iudith 12. *Non est talis mulier super terram.* De Virginè canitur.

Difusa

66

Diffusa est gratia in labiis tuis, speciosa & suavis facta es in deliciis tuis sancta Dei genitrix. Et in Cant. Tota pulchra es Amica mea, Formosa mea, Columba mea. Sed Iudithæ pulchritudo accedit Holofernem. De Virgine testatur S. Ambrosius lib. de instituto Virg. c. 7. Virginis tanta erat gratia, ut non solum in se Virginitatis gratiam servaret, sed etiam his, quos inviseret, integratatis insigne conferret. S. Thomas. d. 3. q. 2. ad 4. Pulchritudo B. Virginis ad cætitatem intuentes excitabat. Iuditham timuerunt Assyrij, Virginem demones. Bonaventura in Specie, c. 9. Non sic timent hostes visibiles quasi coeterorum aciem copiosam, sicut aereæ potestates Marie vocabulum. Iudith clausa in Oratorio Deum Israelitis conciliavit. Virgo Deum mundo. Angelus custodivit Iuditham c. 13. sic enim ait. Vivit autem ipse Dominus quoniam custodivit me Angelus ejus. De S. Virgine dixit Petrus Damascenus serm. i. de Nativ. B. M. Duo leones, quibus stipatus fuit thronus Salomonis, sunt Gabriel Archangelus & Ioannes Evangelista, quorum alter dextræ Virginis, alter sinistram deputatus est. Gabriel enim mentem, Ioannes carnem pervigili solitudine servaverunt. Iudithæ dictum cap. 15. Tu gloria Ierusalem, tu letitia Israël, tu honorificentia populi vestrum. De Virgine dicit Gregorius Nazianzenus in tragedia Christi Patientis. Regina, Domina generis humani Bonum. Virgini acclamat Cyriacus Alexius hom. contr. Nestori. Si tibi sancta Dei Mater laus, tu enim es pretiosa Margarita orbis terrarum, tu Lampas inextinguibilis. S. Chrysostomus hom. de Vesp. Ave Mater, Cœlum, Thronus Ecclesiae nostræ Decus, Gloria & Firmamentum. Damascenus orat. i. de Nat. O digna Filia, mulierum Ornamentum, generis humani Decus. Judith tutatrix Bethuliam, Virgo urbes Christianas. Gregorius in Pontifice epist. 4. Si Bethulia per manus Judith Israëlitis servata est, quomodo non oportebat Virgine Propugnatrix utentem hostibus prevalere?

Iam venimus ad Eltherem. Esther prius nomen habuit Hadusa ut docet Cornelius: quod significat Myrthum, à Persis dicta Esther ut Serapion explicat, Oculum demoliens, vel Medicina exploratio & contemplatio, vel Medicina turturis, vel Pulchrus luna. Elther idem est Hebreus. Ignis turturis. Persis, Receptatrix, Protectrix, quae nomina facile est videre quomodo nostræ Virginis convenienter. Elther duxa est in cubiculum Assueri & ab eo in uxorem assumpta. De Virgine dicit Bonaventura. duxa est in cubiculum Regis in Assumptione, in cubiculum quietis aeternæ, gratiam veri Regis habens super omnes mulieres, id est super omnes intelligentias Angelicas, ut sit in Maria gratia super omnem gratiam beatorum, nam revera in capite ejus Rex Regum diadema regni posuit tam imprestabile, tam delectabilis, tam mirabile, quod hoc omni lingue inenarrabile, omni ingenio inscrutabile est.

Rerum

Robertus lib. 3. in Cant. 4. Regima Sanctorum in celis, Regina Regnorum in terris,
Bernard. de Assumpt. B. Virgo quasi altera Esther de triclinio fœminarum, id est de
Ecclesia militante adducta & per totam militiam coelestis exercitus ad cubicu-
lum Assueri scilicet summi Dei adducta. Extendit contra eam Estherem Assue-
rus virginem auream in signum salutis. De Virgine Num. 24. Consurget virga de Israël
& percutiet dices Moab, vastabitque omnes filios Iacob. Petr. Dam. serm. de Assumpt. de ea-
dem Virgine dicit. Hæc est Virga illa quâ retunduntur impetus adversantium
demoniorum, Virga Aaron per quam fiunt mirabilia.

9. Beatam dicit Virginem Joseph Sponsus ejus.

Quia ex illa dignitatem habet.

Quia eò dignitatis per Virginem devenit, ut fieret Dominus Dei *Luc. 1:*
ges erat subditus illis. Dominus etiam ipsius Virginis factus. Gerson serm. de Nativ. B. V.
O miranda prorsus Joseph sublimitas tua, o dignitas incomparabilis, ut Mater
Dei, Regina coeli, Domina mundi, appellare te Dominum non indignum puta-
verit. Appellant enim uxores viros suos Dominos; & quia Dominus est Virginis
plurimum servos ejusdem Virginis antecedit. Inter sponsos autem est æqua-
litas, itaque cum Virgine quandam habet æqualitatem, & quia sponsa illum ap-
pellat Dominum aliquid amplius in certo sensu attribuit. Accepit vero à sponsa
pro dote insigne donum Virginitatis. Hieron. contra Helvid. Tu dicas Mariam
Virginem non permanisse, ego mihi plus vendico, etiam Joseph fuisse Virgi-
nem per Mariam. Cur ita? Aug. serm. 24. in Nativ. Domini. Quia de Virginis
membris nascitur virtus Angelorum. Si Angelorum certè & hominum: si ho-
minum, ante omnes Josephi. ibid. O Joseph per meritum Virginitatis ita separatus es
à concubitu uxoris, ut Pater dicaris Salvatoris. Virgo per solum alloquium Ioannem
sanctificavit, quid non gratiarum in Josephum transfudit, cum quo diu convixit
maxime Christo jam exemplis præeunte? Habet etiam id particulare Joseph quia
per illum Christum in regnum Juda successit, ac consequenter hæres filij David,
ut est apud Cornelium à lapide. Per Virginem in Christum accepit autoritatem
Paternam, per Virginem accepit ut Moyysi comparari possit. Moses enim in
fiscella salvatus est: Joseph homini Deo fiscella factus est, ille in aula Regis,
hic sub tutela speciali Dei educatus est: ille rubrum vidi & de rubro loquentem
audivit, ille Virginem, Matrem, & simul Virginem ac Deum sibi loquentem au-
davit: ille celebratur à miraculis, istius tota vita unum miraculum, ille populum
de

A a 2